

NÅR TEKSTEN ER
DIGITAL

- ET BUD PÅ ET
DIDAKTISK GREB

DIGITALE TEKSTER

”Allerede fra 1970’erne begyndte man at benytte begrebet ”[det udvidede tekstbegreb](#)”, så tekster dermed kunne være både læste, hørte og set. Når vi i dag anvender begrebet ”tekst”, så anvendes det overvejende i denne brede forstand, og vi behøver ikke at eksplicitere, at teksten er ”udvidet”.”

”Det nye i denne sammenhæng er kommet med det digitale indtræden. Her får [flere modaliteter og repræsentationsformer](#) mulighed for at indgå med de eksisterende, og dermed dannes endnu nye og ukendte [udtryk](#).”

[Teknologi og modaliteter – til besvær og begejstring - Læremiddel.dk \(laeremiddel.dk\)](#)

Tiki-Toki

easel.ly

Pixton

Animoto

Mindmeister

Slideshows

PowToon

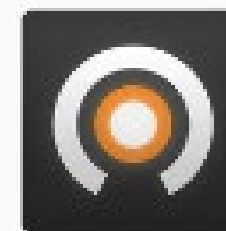
MovieCut

SlideMaker

Peopleplotr

Soundation

FILM-X

DIGITAL SKRIVNING

”Digital skrivning er karakteriseret ved, at tekster skrives på computer og med digitale værktøjer, hvilket ændrer skrivningens traditionelle praksis, produkt og processer.”

Hansen (red.): *Digital skivedidaktik*

Tekstbegrebet

andre teksttyper

Værktøj

andre
produktionsteknologier

Formidling

andre
distribueringsmuligheder

Skriveproces

andre
fremstillingsprocesser

ANDRE TEKSTTYPER

- MULTIMODAL TEKSTPRODUKTION

Multimodal tekstproduktion er en central del af danskfagets Fælles Mål.

Indskolingen

- Det forventes, at eleverne kan "udarbejde enkle tekster med billeder og skrift"

Melletrinnet

- Det forventes, at eleverne kan "udarbejde multimodale tekster"

Udskolingen

Det forventes, at eleverne kan "udarbejde dramatiske, dokumentariske og interaktive produkter" og "fremstille større multimodale produktioner"

Book Creator indskolingen | Leg med IT

”DET SER GODT UD!”

Planlægning

Forberedelse

Fremstilling

Respons

Korrektur

Præsentation og evaluering

SATSER – DIDAKTISK GREB

- 7 fokusområder, som styrker elevens **refleksion** over fx valg af modaliteter og deres samspil
- eksplicit fokus på **feedback**
  - elevens egen (selvevaluering)
  - en klassekammerat (peer-evaluering)
  - fra læreren.

sats¹ substantiv, fælleskøn

BØJNING -en, -er, -erne

UDTALE ['sads]

OPRINDELSE fra tysk *Satz*, afledt af *setzen* 'sætte', egentlig 'hvad der er sat sammen'

Betydninger

REKLAMEPRODUKTION

7. klasse, dansk

Målet med reklameproduktionen er, at eleverne:

- kender til reklamen som genre
- reflekterer over reklamen som udtryk
- kan producere en reklame ud fra bevidst valg om form og indhold
- gøre bevidst brug af intertekstuelle referencer

"Vi har styr på vores
internettualitet"

SATSER

TENOR	Situation (afsender – modtager, kommunikationssituation, teknologi)	S
FIELD	Anvendelse (formål)	A
MODE	Tekst/billede/lyd (modaliteter, affordances)	T
	Samspil (rytme, informationskobling, tyngde, specialiseringer)	S
Feedback	Evaluering (selvevaluering, peer-evaluering, lærerevaluering)	E
Metakognition	Refleksion	R

SATSER

TENOR	Situation (afsender – modtager, kommunikationssituation, teknologi)	S
FIELD	Anvendelse (formål)	A
MODE	Tekst/billede/lyd (modaliteter, affordances)	T
	Samspil (rytme, komposition, informationskobling og dialog)	S
Feedback	Evaluering (selvevaluering, peer-evaluering, lærerevaluering)	E
Metakognition	Refleksion	R

Systemisk funktionel lingvistik/Michael Halliday
Tenor
Field
Mode
(Johansson & Ring 2015: 212).

Feedback-teori/Hattie
(Hattie & Timberley 2013: 14).

Multimodal sammenhæng/Socialesemiotikeren Theo Van Leeuwen

Fire kohæsiionsmekanismer: *rytme, komposition, informationskobling og dialog*
(Leeuwen 2005).

Elevhenvendt materiale:

At fokusere	At afklare	At overveje
S Situation	Hvem er modtageren? I hvilken situation skal mit produkt vises? Hvilket program vil jeg anvende?	Hvordan kan jeg formidle bedst til den valgte modtager? Hvordan kan jeg formidle bedst i den valgte situation? Hvilke muligheder er der i det program, jeg har valgt? Hvorfor har jeg valgt det?
A Anvendelse	Hvad er formålet med mit produkt?	Hvordan formidler jeg, så formålet med mit produkt bliver tydelig? Skal der være en titel, som gør formålet tydeligt?
T Tekst/billede/lyd	Hvad formidles bedst gennem tekst? Hvad formidles bedst gennem billede, lyd, film, diagram?	Hvilket ordvalg skal jeg anvende fx særlige <u>fagord</u> , særlige værdiladede ord, særlige poetiske ord? Skal der formidles i tekststykker, i sætninger eller i enkeltord? Hvilke billeder, lydfiler, filmsekvenser, diagrammer skal evt. inddrages? Hvorfor disse?
S Sammenspil	Hvordan skaber jeg sammenhæng mellem de enkelte dele?	Hvor skal de enkelte dele placeres? I hvilken rækkefølge skal modtagerne modtage informationerne?

SATSER

S-strategi

- Situation (afsender – modtager, kommunikationssituation, teknologi)

A-strategi

- Anvendelse (formål)

"picmonkey bliver bare aldrig vores program".

SATSER

T-strategi

- Tekst/billede/lyd (modaliteter, affordances)

S-strategi

- Samspil (rytme, komposition, informationskobling, dialog)

The advertisement is split into two panels. The left panel shows a woman with extremely long, dark hair that reaches down to her knees, standing with her hands on her hips. The right panel features a red Kreylox hair spray bottle with a silver nozzle. A spray of golden particles is shown coming out of the nozzle. The text 'skab dit eget eventyr' is written in a cursive font at the top right, with the Kreylox logo in a red oval next to it. Below that, 'spray it away' is written in a similar cursive font. At the bottom right, the text 'giver glans til dit hår så du ligner en rigtig prinsesse' is written in a simple font. A single golden hair strand is shown falling from the spray. The Kreylox logo is also on the front of the bottle. A vertical URL 'www.kreylox.dk' is visible on the left side of the right panel.

skab dit eget eventyr **kreylox**

spray it away

giver glans til dit hår
så du ligner en rigtig
prinsesse

kreylox

www.kreylox.dk

E OG R-STRATEGI

E Evaluering	Hvad vil du gerne evaluere?	Hvad kan jeg selv evaluere? Hvad vil jeg gerne, at en makker fra klassen evaluerer? Hvad vil du gerne, at din lærer evaluerer?	Hvad valgte jeg? Og hvorfor dette valg?
----------------------------	-----------------------------	--	--

At fokusere	At afklare	At overveje	At formidle
R Refleksion	Hvordan var din sætning?	Hvad fungerede godt? Hvad fungerede mindre godt? Hvilke forhindringer mødte du? Hvordan kan du evt. minimere forhindringerne næste gang?	Hvad valgte jeg? Og hvorfor dette valg?

"husk at bruge SATsER'ne"

"husk at notere ned undervejs".

RESPONS

Trygde Kvithyld og Arne Johannes Aasen, henholdsvis rådgiver ved og leder af Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning i Norge, oppstiller "Fem teser om respons", som med fordel kan indtænkes i den formative evaluering af produktionen af et multimodalt produkt (Kvithyld, 2011).

De fem teser er:

- respons må gives undervejs i produktionsprocessen
- responsen må være selektiv
- responsen må være en dialog mellem producent og responsgiver
- respons må motivere for revidering af produktet
- respons må være forståelig og læringsfremmende.

RESPONS

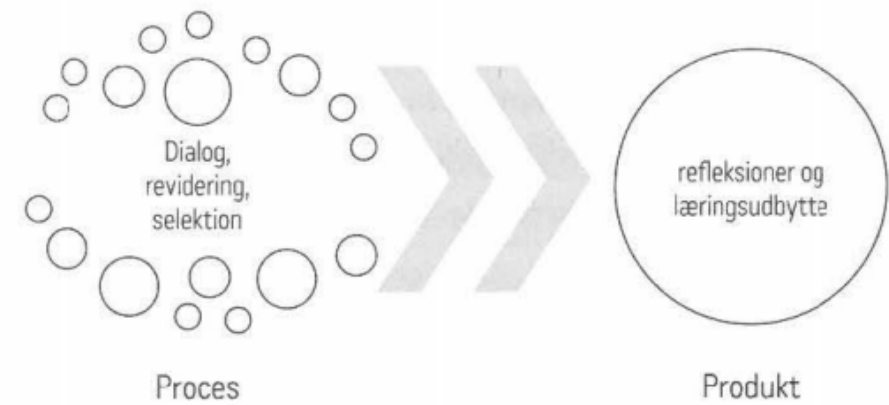
Produktionsprocessen	Responsen gives som led i elevens <i>forberedelse, planlægning og fremstilling</i> jf. Fælles Mål.
Selektion	SATsER gør det muligt at fokusere på delementer, jf. <i>at fokusere</i> .
Dialog	SATsER er opbygget af en række spørgsmål, som støtter dialogen.
Revidering	SATsER understøtter <i>overvejelser</i> over valg og fravalg. Og nye valg.
Læringsfremmende	SATsER støtter eleven i <i>at afklare</i> , reflektere og begrunde valg.

SATSER

Planlægningsværktøj

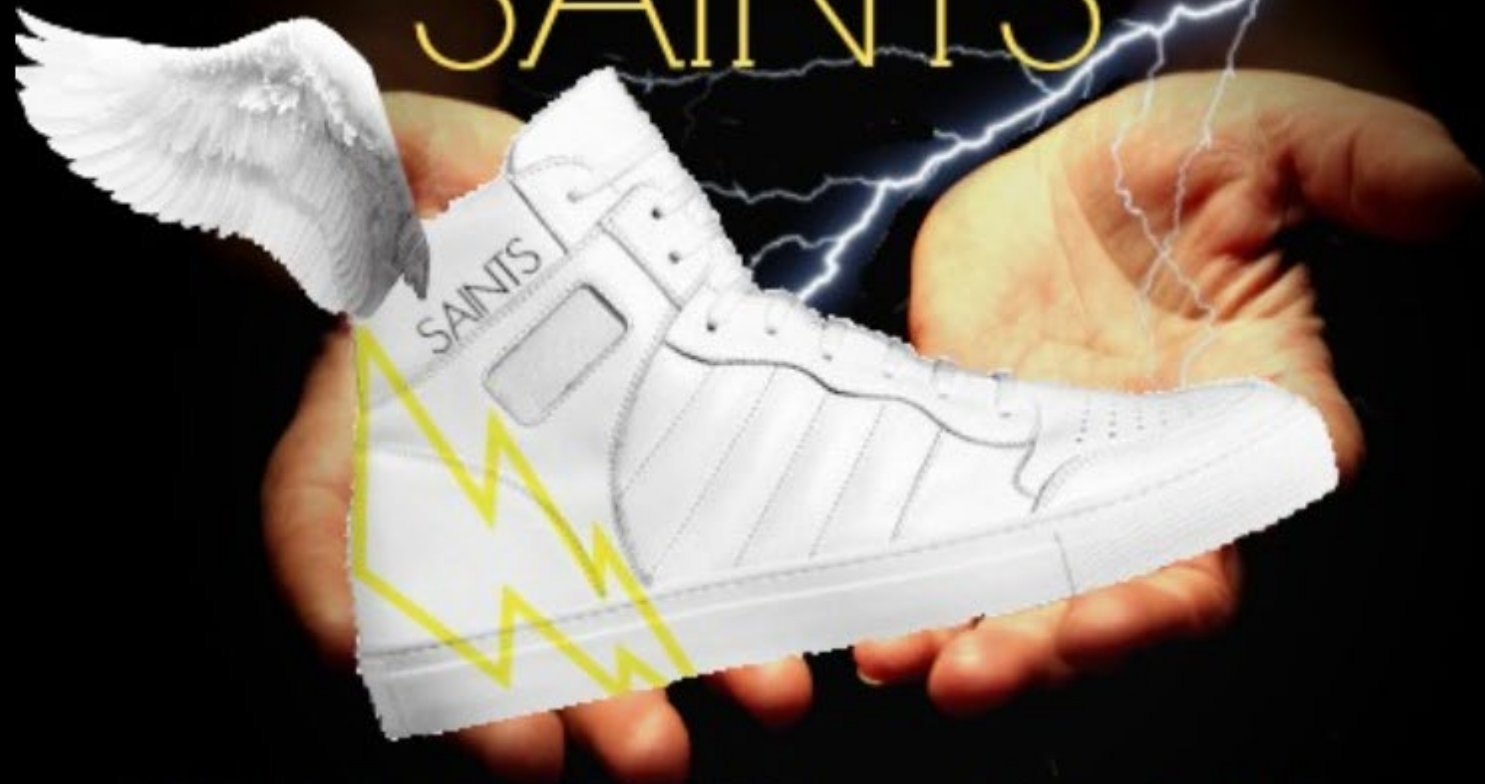
Refleksionsværktøj

Præsentationsværktøj

SAINTS

FEEL THE STRIKE - AND FLY